Lietas Nr. C20397512

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Liepājā 2014.gada 27.martā

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese R.VĪVA

tiesneses L.KRAULE un B.ĶEIRE

ar tiesas sēdes sekretāri L.JANKĒVICU

izskatīja atklātā tiesas sēdē sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Liepājas tiesas 2013.gada 13.decembra spriedumu civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu.

Civillietu tiesas kolēģija

k o n s t a t ē j a :

2012.gada 27.augustā /pers. A/ cēlusi Liepājas tiesā prasību (ar prasības pieteikuma papildinājumiem) pret /pers. B/ un /pers. C/, lūdzot piedzīt no /pers. B/ parāda pamatsummu EUR 31303,18 (Ls 22000) un nokavējuma procentus EUR 5634,57 (Ls 3960), kopā EUR 36937,75 (Ls 25960), bet piedziņas no /pers. B/ neiespējamības gadījumā piedziņu vērst uz /pers. C/ piederošo ½ domājamo daļas no nekustamā īpašuma /adrese A/, kā arī piedzīt tiesāšanās izdevumus un, noteikt prasītājai tiesības no piedzītās summas par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus. Prasība pamatota uz Civillikuma 1., 110.panta otro daļu, 1415., 1587., 1753., 1759. un 1927.pantu.

Ar Liepājas tiesas tiesnese s 2012.gada 31.augusta lēmumu apmierināts /pers. A/ pieteikums par prasības nodrošināšanu, ierakstot ķīlas tiesības atzīmi uz /pers. C/ piederošā nekustamā īpašuma /adrese A/, kas reģistrēts Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, kadastra numurs /kadastra numurs/, ½ domājamo daļu un, nosakot, ka prasības nodrošinājums sniedzas līdz prasības summai Ls 25960.

Ar Liepājas tiesas 2013.gada 14.marta lēmumu lietā kā trešā persona atbildētāja pusē pieaicināta AS „SEB Banka".

Ar Liepājas tiesas 2013.gada 13.decembra spriedumu /pers. A/ prasība pret /pers. B/ un /pers. C/ noraidīta. Tiesa novērtējusi, ka lietā nav strīda, ka 2008.gada 5.augustā starp /pers. D/ kā pasūtītāju, SIA /Nosaukums/ kā izpildītāju, un /pers. B/ kā galvotāju ir noslēgts izlīgums un no izlīguma izrietošās saistības ir izpildītas Ls 3000 apmērā. 2008.gada 22.decembrī atbildētājs /pers. B/ uzdāvinājis savai laulātajai /pers. C/ ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/. Ar Liepājas tiesas 2012.gada 15.marta spriedumu lietā Nr.20315809 ir izbeigts SIA /Nosaukums/ maksātnespējas process, 2012.gada 6.jūnijā komercsabiedrība ir likvidēta un izslēgta no Komercreģistra. SIA /Nosaukums/ maksātnespējas procesā nav pieteikts no 2008.gada 5.augusta izlīguma izrietošais kreditora prasījums. Tiesa, izskatot strīdu, ņēmusi vērā, ka puses ir pielīgušas šķīrējtiesas klauzulu, bet atbilstoši Civilprocesa likuma 487.panta pirmās daļas pirmajam punktam **š**ķīrējtiesā var nodot izšķiršanai jebkuru civiltiesisku strīdu, izņemot strīdu, kura izspriešana varētu aizskart tādas personas tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses, kura nav šķīrējtiesas līguma dalībniece. Ņemot vērā to, ka prasība celta pret /pers. B/ un /pers. C/, bet /pers. C/ nav 2008.gada 5.augusta izlīguma dalībniece, tiesa uzskatījusi, ka prasība ir pakļauta izskatīšanai Liepājas tiesā. Tiesa atzinusi, ka prasītāja uz likumīga Cesijas līguma pamata 2009.gada 28.janvārī ir ieguvusi no 2008.gada 5.augusta izlīguma izrietošās prasījuma tiesības pret atbildētāju /pers. B/. Pušu parakstītais izlīgums neparedz SIA /Nosaukums/ un /pers. B/ solidāru atbildību, jo saistību novērst tiesību aizskārumu, samaksājot par to kompensāciju Ls 25000 apmērā, saskaņā ar izlīguma 4.1.punktu ir uzņēmusies tikai SIA /Nosaukums/. Savukārt atbildētājs /pers. B/ ir uzņēmies saistību veikt maksājumus noteiktajā kārtībā, kā arī deleģējis tiesības SIA /Nosaukums/ kreditoram izvēli par parāda piedziņas kārtību. Lietā nav konstatēti arī likumā noteiktie gadījumi, kas būtu pamats solidāru saistību nodibināšanai. Saskaņā ar Civillikuma 1673.pantu, noslēdzot galvojuma līgumu, galvinieks iegūst kopparādnieka statusu tikai tad, ja līdzēji to līgumā ir tieši noteikuši, ko tiesa izskatāmajā lietā nav konstatējusi, līdz ar to atzinusi, ka saistības pret prasītāju par parāda atmaksu ir uzņēmusies

S I A /Nosaukums/, bet atbildētājs /pers. B/, apņemoties nodrošināt šīs saistības procesuālo izpildi, ir uzņēmies galvinieka pienākumus, kas ir atzīstama par akcesoru, nevis solidāru saistību. Tiesa atzinusi par nepamatotu prasītājas norādīto, ka atbildētājs /pers. B/ attiecībā pret prasītāju ir atzīstams par kopparādnieku, nevis SIA /Nosaukums/ saistību galvinieku un atbildētāja pārstāvja viedokli, ka atbildētājs /pers. B/ nav uzņēmies ekspromisorā galvojuma saistību. Tiesa, ņemot vērā pušu noslēgtā izlīguma 4.3.2.punktu, atzinusi, ka atbildētājs /pers. B/ ir atteicies no galvinieka privilēģijas prasīt, lai kreditors ar prasību par parāda piedziņu vispirms vēršas pie galvenā parādnieka, līdz ar to /pers. B/ ir uzņēmies ekspromisoriskā galvinieka saistību. Tiesa atzinusi, ka atbildētāja /pers. B/ kā galvinieka saistība un līdz ar to pienākums atbildēt par galvenā parādnieka saistību ir radusies no galvojuma līguma noslēgšanas brīža – 2008.gada 5.augusta, jo tas sakrīt ar galvenās saistības rašanās brīdi. Savukārt, ņemot vērā ekspromisoriskā galvojuma būtību, šāds galvinieks nevar prasīt, lai kreditors ar prasījumu vispirms vēršas pie galvenā parādnieka. Tādējādi par nepamatotu tiesa atzīst atbildētāja viedokli, ka uz dāvinājuma līguma noslēgšanas brīdi – 2008.gada 22.decembri, attiecībā uz atbildētāju /pers. B/ nepastāvēja saistība atbildēt kreditoram par viņa prasījumu neatmaksātā parāda apmērā. Tiesa, pamatojoties uz LR Augstākās tiesas Senāta lietā Nr.SKC-590 2007.gada 12.septembra spriedumā pausto atziņu, ka Civillikuma 1927.panta norma saista tās piemērošanu ar diviem apstākļiem - mantas dāvināšanas laikā tās dāvinātājam bijuši parādi un dāvinātājas nespēj parādu nomaksāt, atzinusi, ka atbildētājam /pers. B/ uz dāvinājuma līguma noslēgšanas brīdi – 2008.gada 22.decembri, pastāvēja saistība pret kreditoru. Attiecībā uz dāvinātāja – atbildētāja /pers. B/ spēju nomaksāt parādu galvenās parādnieces vietā, tiesa ņēmusi vērā, ka starp pusēm nav strīda par to, ka atgādinājums par parāda esamību atbildētājam tikai nosūtīts gan 2009.gada 21.oktobrī, gan 2012.gada 10.jūlijā, bet ar 2008.gada 22.decembrī dāvinājuma aktu ½ domājamā daļa no dzīvokļa īpašuma /adrese A/, ir pārgājusi atbildētājas /pers. C/ īpašumā, tādējādi izbeidzoties atbildētāja /pers. B/ īpašuma tiesībai uz dzīvokli. Pēc vispārīgā principa lietas izskatīšanā pusēm ir jāpierāda pozitīvie fakti, taču lietas izskatīšanas gaitā pierādījumi, ka atbildētājs /pers. B/ spēj nomaksāt parādu, nav iesniegti. Līdz ar to, pamatojoties uz apstākli, ka /pers. B/ parādu līdz pat lietas izskatīšanai nav nomaksājis, kā arī faktu, ka viņš sev piederošo īpašumu ir atsavinājis un ziņu par citiem atbildētājam piederošiem īpašumiem lietas materiālos nav, tiesa atzinusi par pierādītu, ka atbildētājs /pers. B/ nav spējīgs nomaksāt parādu prasītājas norādītajā apmērā. Līdz ar to gadījumā, ja parādnieks sprieduma piespiedu izpildes gaitā nespētu parādu samaksāt vai parādniekam piederošā manta nebūtu pietiekoša, lai prasītājs gūtu no tās parāda apmierinājumu, vai, ja parādniekam nav citas, izņemot atdāvināto mantu, uz ko vērst piedziņu, piedziņas neiespējamības gadījumā piedziņa pamatoti būtu vēršama uz apdāvinātās atbildētājas /pers. C/ mantu - dzīvokļa īpašumu /adrese A/. Ievērojot to, ka galvenais parādnieks SIA /Nosaukums/ ir maksātnespējīgs, kreditoru prasījumu izmantošana pret to un prasījumu izbeigšanās notiek saskaņā ar speciālajām tiesību normām, kas, ņemot vērā faktu, ka SIA /Nosaukums/ maksātnespējas process ir pasludināts 2009.gada 29.jūnijā, iekļautas Maksātnespējas likumā (likuma redakcijā, kas bija spēkā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 31.oktobrim), kas piemērojamas galvenā parādnieka SIA /Nosaukums/ maksātnespējas procesam, saskaņā ar 2010.gada 26.jūlijā pieņemtā Maksātnespējas likuma pārejas noteikumu 5.punktu. Tiesa atzinusi, ka prasītāja, nepiesakot kreditora prasījumu galvenā parādnieka SIA /Nosaukums/ maksātnespējas procesā, saskaņā ar Maksātnespējas likumu, kas ir speciālā tiesību norma, ir zaudējusi savas prasījuma tiesības pret galveno parādnieku SIA /Nosaukums/ un līdz ar to arī pret galvinieku /pers. B/. Tiesa atzinusi, ka prasītāja prasījuma tiesības pret galveno parādnieci SIA /Nosaukums/ un līdz ar to galvinieku /pers. B/, ir zaudējusi jau SIA /Nosaukums/ maksātnespējas procesa ietvaros – nepiesakot kreditora prasījumu līdz brīdim, kad kreditoru sapulce pieņem lēmumu par bankrota procedūras pabeigšanu - 2012.gada 16.februārim, līdz ar to uz izskatāmo lietu nav attiecināma arī judikatūras atziņa, ka gadījumā, kad galvenais parādnieks izbeidzas (tiek izslēgts no publiskā reģistra sakarā ar maksātnespējas procesa izbeigšanu), galvojums no papildu saistības pārtop par patstāvīgu saistību un vienlaikus arī kreditora prasījums pret galvinieku no galvenajam prasījumam piederīga prasījuma kļūst par patstāvīgu. Tiesa noraidījusi arī prasītājas prasījumu par likumisko procentu piedziņu, jo minētais prasījums ir pakārtots prasījumam par galvenā parāda piedziņu un, noraidot prasījumu par parāda piedziņu, nav pamata prasījuma par procentu piedziņu apmierināšanai. Tiesa noraidījusi arī prasījumu pret atbildētāju /pers. C/, jo piedziņa no apdāvinātā ir iespējama tikai tajā gadījumā, ja kreditoram ir prasījuma tiesība pret dāvinātāju.

Par minēto spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi prasītājas /pers. A/ pilnvarotā pārstāve /pers. E/, lūdzot piedzīt no /pers. B/ parāda pamatsummu EUR 31303,18 (Ls 22000) un nokavējuma procentus EUR 5634,57 (Ls 3960), kopā EUR 36937,75 (Ls 25960), bet piedziņas no /pers. B/ neiespējamības gadījumā piedziņu vērst uz /pers. C/ piederošās ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/, kā arī piedzīt tiesāšanās izdevumus un noteikt prasītājai tiesības no piedzītās summas par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus. Norāda, ka 2008.gada 5.augusta izlīgums vērtējams pēc būtības. Ar minēto izlīgumu tā dalībnieki izbeidza tiesiskās attiecības pēc 2006.gada 19.jūlija būvniecības līguma Nr.02.06, nodibinot jaunas tiesiskās attiecības. Prasītāja uzskata, ka atbildētājs /pers. B/ ir pastāvīgs līguma dalībnieks un viņa uzņemtās saistības ir pastāvīgas un pamatsaistības, nevis saistību pastiprinājums, līdz ar to prasība pamatota uz Civillikuma 1587.pantu. Uzskata, ka izlīgumā kompensāciju samaksāt apņēmies kā izpildītājs tā galvotājs, tāpēc tie uzskatāmi par kopparādniekiem, līdz ar to uzņemtā saistība būtu uzskatāma par solidāru saistību atbilstoši Civillikuma 1670.pantam. Prasītāja uzskata, ka atbilstoši Civillikuma 1673.pantam ir noteikts izlīguma 4.2. un 4.3.punktā, gan tieši nelietojot terminu „solidārs", bet izsakot to „Izpildītājs vai Galvotājs", lietojot konkrēti „vai", kas norāda uz to, ka izpildījumu var dot kā viens tā otrs. To apstiprina arī fakts, ka 2008.gada 21.novembrī daļēju izpildījumu Ls 3000 apmērā ir devis atbildētājs /pers. B/. Pievienojas pirmās instances tiesas secinājumiem par to, ka uz dāvinājuma līguma noslēgšanas brīdi atbildētājam pastāvēja parāda saistība pret /pers. D/ un no tā izrietošajiem secinājumiem par Civillikuma 1927.panta piemērošanas nosacījumiem. Tiesas atsauce uz judikatūru – LR Augstakās tiesas Senāta 2011.gada 14.septembra spriedumu lietā Nr.SKC-223, ir kļūdaina un nepamatota, jo minētais spriedums nesatur secinājumus par Maksātnespējas likuma piemērošanu. Prasītāja prasībā bija atsaukusies uz LR Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 27.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-86/2011 un Erlena Kalniņa rakstā „Galvojums kā akcesiora saistība"(Jurista Vārds 2011.10.maijs Nr.19(666)) paustajām atziņām par pieļaujamiem izņēmumiem no galvojuma akcesioritātes principa, kad tas nonāk pretrunā ar galvojuma mērķi. Attiecībā uz atbildētāju /pers. B/, gadījumā, ja viņš ir ekspromisoriskais galvotājs, nav pamata piemērot termiņus, kuri noteikti Maksātnespējas likumā, jo atbildētājs nav atzīts par maksātnespējīgu. Neatkarīgi no tā, vai atbildētājs uzskatāms par kopparādnieku vai ekspromisorisko galvotāju, attiecībā pret saistības izpildes noilgumu piemērojams Civillikuma 1895.pants, kurš nosaka 10 gadu noilguma termiņu.

Novērtējot lietā esošos pierādījumus, lietas dalībnieku paskaidrojumus un apelācijas sūdzības motīvus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. A/ prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiāliem redzams, ka 2008.gada 5.augustā starp /pers. D/ kā pasūtītāju, SIA /Nosaukums/ tās direktora /pers. B/ personā kā izpildītāju, un /pers. B/ kā galvotāju ir noslēgts izlīgums, saskaņā ar kuru, izpildītājs apņēmies maksāt pasūtītājam kompensāciju Ls 25000, nosakot, ka ikmēneša maksājumus līdz katra mēneša 18.datumam Ls 2000 apmērā veiks izpildītājs vai

galvotājs, kā arī nosakot, ka saistību nepildīšanas gadījumā pasūtītājs ir tiesīgs bezstrīdus kārtībā piedzīt no galvotāja un izpildītāja pēc savas izvēles visu atlikušo maksājumu summu (lpp.16).

Tiesas kolēģija atzīst, ka no minētā izlīguma nevar secināt, ka /pers. B/ un SIA /Nosaukums/ uzskatāmi par kopparādniekiem un uzņemtās saistības būtu uzskatāmas par solidārām saistībām atbilstoši Civillikuma 1670.pantam, kā to apelācijas sūdzībā lūdz prasītāja. Bez tam, prasība uz šāda pamata nav celta un nav izskatīta pirmās instances tiesā.

Tiesas kolēģija atzīst, ka ar 2008.gada 5.augusta izlīgumu /pers. B/ ir uzņēmies saistības atbildēt par SIA /Nosaukums/ parādu (kompensācijas samaksu) kā galvotājs. Kā redzams no izlīguma, /pers. B/ apsolījums atbildēt par SIA /Nosaukums/ saistību izpildi izteikts rakstveidā, norādot savu vārdu un uzvārdu, personas kodu, tā sevi individualizējot kā galvojuma līguma dalībnieku. Līgumā /persona B/ar savu parakstu apliecinājis, ka ar izlīguma noteikumiem kā uzņēmuma vadītājs un kā fiziskā persona iepazinies un tiem piekrīt.

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no parāda.

Izlīguma 4.2.punktā iekļautais nosacījums, ka pielīgto summu maksā izpildītājs vai galvotājs un 4.3.2.punktā iekļautais nosacījums, ka saistību nokavējuma gadījumā pasūtītājs ir tiesīgs pēc savas izvēles piedzīt nesamaksāto summu no izpildītāja vai galvotāja, liecina par to, ka galvinieks, uzņēmies saistības kā pats parādnieks, pielīdzinot sevi galvenajam parādniekam, līdz ar to atsacījies no galvinieka privilēģijas prasīt, lai kreditors vispirms griežas pie galvenā parādnieka (Civillikuma 1702.pants).

Ar Liepājas tiesas 2009.gada 29.jūnija spriedumu lietā Nr.20315809 ir pasludināts SIA /Nosaukums/ maksātnespējas process, bet ar Liepājas tiesas 2012.gada 15.marta spriedumu lietā Nr.20315809 ir izbeigts SIA /Nosaukums/ maksātnespējas process (lpp.18-20). Tādējādi parādnieks SIA /Nosaukums/ir beidzis pastāvēt, bet saistības nav izpildījis.

Civillikuma 1710.pants paredz, ka galvojums izbeidzas ar katru darbību, kas dzēš galveno saistību, atsvabinot no tās parādnieku. Tiesību norma satur norādi uz personas darbību, kuras rezultātā tiek dzēsts galvenais parāds, proti, runa ir par tādu aktīvu darbību kā parāda atmaksu, atcēlējlīguma vai izlīguma, vai saistības pārjaunojuma līguma noslēgšanu. Parādnieka izslēgšana no komercreģistra nav uzskatāma par darbību Civillikuma 1710.panta izpratnē, bet gan par notikumu.

Tiesas kolēģija atzīst, ka konkrētā lietā ir ņemama vērā judikatūra un konkrēti, Senāts 2010.gada 27.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKC-86 un 2012.gada 21.marta spriedumā lietā Nr.SKC-177, paustās atziņas, ka akcesoritātes princips nav absolūts un tādos gadījumos, kad galvojuma kā papildu saistības daba nonāk pretrunā ar galvojuma mērķi, ir pieļaujami izņēmumi no tā.

Kā norādīts Civillikuma 1692.pantā, galvojuma mērķis ir atbildēt kreditoram par trešās personas parādu. Galvinieka pienākums atbildēt kreditoram nepastarpināti izriet no galvojuma līguma – galvojot par parādnieka saistībām, galvinieks uzņemas risku atbildēt kreditoram par parādnieka saistībām arī tad, ja pēdējais nonāktu finansiālās grūtībās. Līdz ar to loģiski izriet secinājums, ka galvinieka atbildības pienākums kreditoram par tāda parādnieka, kurš nonācis maksātnespējas situācijā, saistībām tieši atbilst galvojuma mērķim. Turpretī galvinieka atsvabināšana no pienākuma atbildēt kreditoram par galvenā parādnieka saistībām tikai tā iemesla dēļ, ka parādnieka sliktais finansiālais stāvoklis to novedis līdz maksātnespējai, ir pretrunā ar galvojuma mērķi.

Galvojuma mērķim piešķirama prioritāte pār galvojuma akcesoritāti (papildu saistības raksturu), kā rezultātā gadījumā, kad galvenais parādnieks - komercsabiedrība izbeidzas (tā tiek izslēgta no komercreģistra, izbeidzot maksātnespējas procesu), galvojums no papildu saistības pārtop par patstāvīgu saistību vienlaikus arī kreditora prasījums pret galvinieku no galvenajam prasījumam piederīga prasījuma kļūst par patstāvīgu. Tādējādi parādnieka izbeigšanās sakarā ar tā izslēgšanu no komercreģistra, izbeidzot maksātnespējas procesu, nav uzskatāma par notikumu, kas saskaņā ar Civillikuma 1712.pantu izbeidz galvojumu.

Pie šādiem apstākļiem tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu atbildētāja argumentu, ka Maksātnespējas likuma normas konkrētā gadījumā ir prioritāras attiecībā pret Civillikuma normām.

Lietā nav strīda par to, ka izlīgumā minētās saistības nav izpildījis ne SIA /Nosaukums/, ne arī /pers. B/, jo samaksa veikta tikai Ls 3000 apmērā.

Ja galvinieks uzņēmies saistību kā pats parādnieks (ekspromisoriskais galvojums), kā tas ir konkrētā gadījumā, viņš atbild par parādu, tiklīdz ir pārkāpta parādnieka saistība.

Tā kā likumā nav noteikts termiņš, kurā kreditoram būtu pienākums vērsties, ar prasību pret parādnieku, viņš to var darīt vispārējā noilguma termiņā – 10 gadu laikā, tāpēc ekspromisoriskais galvinieks nav tiesīgs, atsaucoties uz prasības nevēršanu pret galveno parādnieku maksātnespējas procesa ietvaros, šādā rīcībā saskatīt kreditora nolaidību vai neatvainojamu vilcināšanos, kas atbrīvotu galvinieku no atbildības saskaņā ar Civillikuma 1714.pantu.

Tādējādi tiesas kolēģija atzīst, ka no /pers. B/ piedzenams pēc 2008.gada 5.augusta izlīguma nesamaksātais parāds EUR 31303,18 (Ls 22000).

2009.gada 28.janvārī starp /pers. D/ un /pers. A/ noslēgts cesijas līgums, saskaņā ar kuru /pers. D/ savas prasījuma tiesības Ls 22000 apmērā pret SIA /Nosaukums/ un atbildētāju /pers. B/, kas izriet no 2008.gada 5.augusta izlīguma ir cedējis prasītājai /pers. A/ (lpp.17). Pie šādiem apstākļiem parāda summa piedzenama no /pers. B/ par labu /pers. A/.

Tiesas kolēģija atzīst, ka apmierināma arī prasība daļā par nokavējuma procentu EUR 5634,57 (Ls 3960) piedziņu, jo saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā bez noteiktas norunas par katru parāda nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs, un ar cesijas līgumu /pers./ ir cedējis arī prasījumu par iespējamiem kavējuma procentiem (1.3.punkts).

Ņemot vērā, ka saskaņā ar izlīguma noteikumiem, maksājumu kavējuma gadījumā kreditoram pielīgtas tiesības piedziņu vērst gan pret parādnieku, gan pret galvotāju, atbildētāja kā ekspromisoriskā galvotāja pienākums atbildēt par saistību izpildi iestājās brīdī,

kad SIA /Nosaukums/ nokavēja pirmo maksājumu, kas bija jāveic līdz katra mēneša 18.datumam, bez īpaša atgādinājuma.

No lietas materiāliem redzams, ka ar 2008.gada 22.decembra dāvinājuma aktu galvinieks /pers. B/ uzdāvināja savai sievai /pers. C/ viņam piederošo ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese A/ (lpp.12-15), bet samaksa Ls 3000 apmērā veikta 2008.gada 21.novembrī, tāpēc atzīstams, ka uz dāvinājuma izdarīšanas brīdi /pers. B/ pastāvēja parādu saistība pret kreditoru.

Atbilstoši Civillikuma 1927.pantam manta atzīstama par dāvinātu tikai tiktāl, ciktāl no tās atvilkti dāvinātāja parādi. Tajā gadījumā, kad dāvinātājs nespēj samaksāt parādus, kuri viņam bijuši dāvināšanas laikā, ne vien viņa kreditori var prasīt sev apmierinājumu no viņa dāvanas, bet arī viņš pats var prasīt no apdāvinātā, lai no viņa dāvinātās mantas dod atpakaļ šo parādu samaksai vajadzīgo daļu.

LR Augstākās tiesas Senāts savā 2007.gada 12.septembra spriedumā lietā Nr.SKC-590 atzinis, ka Civillikuma 1927.panta norma saista tās piemērošanu ar diviem apstākļiem – mantas dāvināšanas laikā tās dāvinātāja bijuši parādi un dāvinātājs nespēj parādu nomaksāt.

Pie šādiem apstākļiem tiesas kolēģija atzīst, ka gadījumā, ja piedziņa no /pers. B/ nav iespējama, vai nav iespējama pilnā apmērā, piedziņa ir vēršama uz /pers. C/ piederošo ½ domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /adrese A/.

Vienlaicīgi tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa lietas faktiskos apstākļus konstatējusi pareizi, bet nonākusi pie kļūdaina secinājuma, ka prasība noraidāma sakarā ar to, ka prasījums netika pieteikts maksātnespējas procesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama samaksātā valsts nodeva par prasības un apelācijas sūdzības iesniegšanu un prasības nodrošināšanu EUR 1907,06, kā arī samaksātie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu EUR 15,66, kopā EUR 1922,72.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu valsts labā piedzenami nesamaksātie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu EUR 19,02.

Vadoties no Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.[1], 430., 432., 434.pantiem Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a :

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, pamatparādu pēc 2008.gada 5.augusta izlīguma EUR 31303,18 (trīsdesmit viens tūkstotis trīs simti trīs *euro* un 18 centi), likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2009.gada 1.augusta līdz 2012.gada 1.augustam EUR 5634,57 (pieci tūkstoši seši simti trīsdesmit četri *euro* un 57 centi) un tiesāšanās izdevumus EUR 1922,72 (viens tūkstotis deviņi simti divdesmit divi *euro* un 72 centi), atzīstot /pers. A/ tiesības par laiku līdz tiesas sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās pamatparāda summas.

Piedziņas neiespējamības vai daļējas izpildes gadījumā no /pers. B/, atļaut vērst piedziņu uz ½ domājamo daļu no /pers. C/, personas kods /personas kods/, piederošā dzīvokļa īpašuma /adrese A/, kadastra Nr./kadastra numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij izdevumus par tiesas pavēstu piegādāšanu EUR 19,02 (deviņpadsmit *euro* un 2 centus).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesasCivillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā un samaksājot 284,57 *euro* drošības naudu.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese R.Vīva

Tiesnese L.Kraule

Tiesnese B.Ķeire